

Aansluiting eindtermen Maatschappijleer
met leerdoelen lesprogramma 'Doe je
digiding!' van Digisterker

**doe je
digiding!**

Inhoudsopgave

Algemene toelichting.....	3
Inhoudelijke koppelingen (sub)domeinen Maatschappijleer met leerdoelen Doe je digiding!.....	3
Specifieke koppelingen eindtermen Maatschappijleer met leerdoelen Doe je digiding! ..	5
Domein A: Vaardigheden	5
Subdomein A1 Vakspecifieke informatie-, communicatie en redeneervaardigheden	5
Subdomein A3 Oriëntatie op studie en beroep	7
Domein B: Democratische waarden en grondrechten	9
Subdomein B1: Democratische waarden, grondrechten en mensenrechten	9
Domein C Sociale cohesie en sociale verschillen	12
Subdomein C1 Vraagstukken.....	12
Subdomein C2 Cultuur, socialisatie en identiteit	12
Subdomein C3 Sociale cohesie, sociale ongelijkheid en de digitale samenleving .	13
Subdomein C4 Sociaal handelen.....	14
Domein D Politiek en macht.....	17
Subdomein D1 Vraagstukken, D3 Werking van democratie en politiek, D4 Politiek handelen	17

Algemene toelichting

Doe je digiding! is een lesprogramma dat jongeren leert om zelfstandig digitale zaken met de overheid en andere belangrijke zakelijke instanties te regelen. Dit raakt de eindtermen van maatschappijleer, zoals oriënteren op leren en werken, een standpunt innemen en deze beargumenteren, sociale voorzieningen, overheidsdiensten en mediawijsheid en digitale geletterdheid inzetten om websites van belangrijke instanties te beoordelen, begrijpen en hierop te navigeren. De thema's in Doe je digiding! zijn gebaseerd op belangrijke gebeurtenissen in het leven van de jongeren: (eerste) bijbaan, rijbewijs gaan halen, studeren, zorgverzekering afsluiten.

Doe je digiding! bestaat in diverse varianten. In onderstaande gaat het zowel over de lesmodules voor vmbo als die voor havo/vwo. Waar het specifiek gaat over alleen 1 van beide varianten, staat dat aangegeven. (Overigens zijn de lesmodules voor vmbo ook bedoeld voor het mbo).

We beschrijven in bijgaand schema de algemene inhoudelijke koppelingen tussen de (sub)domeinen maatschappijleer en de modules van Doe je digiding! De specifieke koppelingen tussen (sub)domeinen en hoe daaraan aandacht wordt besteed binnen de diverse modules van Doe je digiding! vind je [hier](#).

Inhoudelijke koppelingen (sub)domeinen Maatschappijleer met leerdoelen Doe je digiding!

Domein /Subdomein Maatschappijleer	Aansluiting Doe je digiding! vmbo en havo/vwo modules	Overeenkomsten
Domein A: Vaardigheden		
A1 Vakspecifieke informatie-, communicatie- en redeneervaardigheden	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Wonen, Digitale zorg, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Leerlingen ontdekken/onderzoeken praktische toepassingen van sociale voorzieningen: zorgtoeslag, studiefinanciering, huurtoeslag
A3 Oriëntatie op studie en beroep	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Studeren, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bijbaan, Studeren	Richt zich op beroepskeuze, arbeidsparticipatie, studiefinanciering en economische zelfstandigheid.

Domein /Subdomein Maatschappijleer	Aansluiting Doe je digiding! vmbo en havo/vwo modules	Overeenkomsten
Domein B: Democratische waarden en grondrechten		
B1 Democratische waarden, grondrechten en mensenrechten	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Studeren, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Wonen, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Sluit aan bij thema's als privacy, gelijkheid, toegang tot zorg en burgerrechten in de digitale rechtsstaat.
Domein C: Sociale cohesie en sociale verschillen		
C1 Vraagstukken	<i>Vmbo:</i> Bijbaan, Studeren, Zorgverzekering, Wonen <i>Havo/vwo:</i> Studeren, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Leerlingen onderzoeken maatschappelijke ongelijkheid, arbeid, inkomen, wonen en kansen.
C2 Cultuur, socialisatie en identiteit	<i>Vmbo:</i> Identiteit, Bijbaan <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid	De leerling toont inzicht in hoe socialisatie verloopt en wat de gevolgen hiervan zijn.
C3 Sociale cohesie, sociale ongelijkheid en de digitale samenleving	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Verkeer en vervoer, Bank en geldzaken, Wonen, Digitale Zorg <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Verkeer en vervoer, Bank en geldzaken	Focus op de invloed van digitalisering op sociale relaties, privacy en deelname aan de samenleving.
C4 Sociaal handelen	<i>Vmbo:</i> Identiteit, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Wonen, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Leerlingen leren verantwoordelijk handelen in maatschappelijke contexten (werk, wonen, geld, zorg, ondernemen).

Domein /Subdomein Maatschappijleer	Aansluiting Doe je digiding! vmbo en havo/vwo modules	Overeenkomsten
Domein D: Politiek en macht		
D1 Vraagstukken	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Wonen, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering	Behandelt de verhouding tussen burger, overheid en economie.
D3 Werking van democratie en politiek	Overheid burger en DigiD, Digitale overheid en veiligheid.	Leerlingen leren hoe burgers via verkiezingen en participatie invloed uitoefenen.
D4 Politiek handelen	Overheid burger en DigiD, Digitale overheid en veiligheid.	Leerlingen leren hoe burgers via verkiezingen en participatie invloed uitoefenen.

Specifieke koppelingen eindtermen Maatschappijleer met leerdoelen Doe je digiding!

Domein A: Vaardigheden

Subdomein A1 Vakspecifieke informatie-, communicatie en redeneervaardigheden

Eindterm 1: De leerling ordent informatie en verwerkt deze in communicatie over maatschappelijke en politieke vraagstukken. (Kritisch omgaan met informatie en maatschappelijke digitalisering).

Koppeling met Doe je digiding! Leerlingen leren betrouwbare informatiebronnen herkennen (zoals overheidssites), kritisch te beoordelen en fake news vermijden. Doe je digiding! traint vaardigheden rond digitale geletterdheid en digitale overheidscommunicatie.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan benoemen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.

- De leerling kan benoemen wat de voordelen en/of nadelen zijn om als burger online te communiceren met de overheid.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD gegevens heeft.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.
- De leerling kan een voorbeeld geven van identiteitsdiefstal.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen van identiteitsfraude noemen.
- De leerling kan uitleggen wat je kunt doen om identiteitsfraude te voorkomen.
- De leerling kan uitleggen hoe je een veilige kopie van je ID-bewijs kunt maken.
- De leerling kan uitleggen wat een fake-ID is en waar je dit aan kunt herkennen.

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan opzoeken of een rijkschool een hoog slagingspercentage heeft en of een rij-instructeur bevoegd is om rijles te geven.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijkschool.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over verkeer en vervoer.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan uitleggen wat vergelijkingssites zijn en waarom de één beter is dan de ander.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan een stelling bekritisieren of verdedigen in een debat over het eigen risico.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of de website van een bank echt of nep is.
- De leerling herkent verschillende vormen van digitale fraude en weet hoe er niet in te trappen.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.

- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.

Vmbo module Wonen

- De leerling herkent verschillende werkwijzen van malafide woningaanbieders.
- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.

Vmbo module Digitale zorg

- De leerling kan gezondheidsinformatie van verschillende websites met elkaar vergelijken.
- De leerling kan beoordelen of online gezondheidsinformatie betrouwbaar is.
- De leerling kan minstens 3 verschillende betrouwbare websites benoemen waar je terecht kunt voor advies of hulp bij fysieke of mentale gezondheidsklachten.
- De leerling kan verschillende gezondheids- en fitnessapps met elkaar vergelijken qua kosten en privacy.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat gebruikersdata zijn.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen schetsen van het delen van je gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken op de website van de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en Ondernemersplein.

Subdomein A3 Oriëntatie op studie en beroep

Eindterm 5: De leerling legt verbanden tussen ervaringen, persoonlijke interesses en kwaliteiten, vervolgopleidingen en toekomst.

Koppeling met Doe je digiding! Leerlingen oriënteren zich op hun studiekeuze, financiële zelfstandigheid en hun rol als toekomstige werknemer of ondernemer.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat de overheid doet.
- De leerling kan enkele beroepen van ambtenaren benoemen en uitleggen op welke punten deze beroepen van elkaar verschillen.
- De leerling kan benoemen op welke manieren je als burger met de overheid kunt meedenken.
- De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.

Havo/vwo module Digitale Overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan vijf overheidsinstanties benoemen waar hij tussen zijn 14^e en 21^e mee te maken krijgt.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.

- De leerling kan onderscheid maken tussen persoonlijke identiteit en officiële identiteit.
- De leerling kan enkele voorbeelden noemen van je officiële identiteit.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen welke stappen je kunt zetten om een bijbaan te vinden.
- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie.
- De leerling kan benoemen dat het afhankelijk van je leeftijd is welke bijbaantjes je wel en niet mag doen.
- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een arbeidsovereenkomst en CAO staat.
- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen, zoals minimumloon, vakantiedagen en vakantietoeslag.
- De leerling kan benoemen wat de Nederlandse overheid met 'ons' belastinggeld doet.

Havo/vwo module Bijbaan

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende soorten bijbanen en leeftijdsrestricties.
- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar leeftijd hoort

Vmbo module Studeren

- De toekomstig student kan benoemen dat het volgen van een mbo-opleiding geld kost: lesgeld en school- en reiskosten.
- De toekomstig student weet dat hij als mbo'er onder de 18 geen lesgeld hoeft te betalen.
- De toekomstig student kan benoemen dat hij als 18-jarige recht heeft op studiefinanciering en dat hij deze kan aanvragen bij DUO.
- De toekomstig student kan uitleggen wat een studentenreisproduct is en het verschil tussen week- en weekendabonnement.
- De toekomstig student kan benoemen dat een lening moet worden terugbetaald en de gevolgen van een studieschuld benoemen.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan benoemen van welke hulp je gebruik kunt maken om een passende opleiding te kiezen.
- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of lening is.
- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij je studiefinanciering.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het hebben van een eigen bedrijf.
- De leerling kan de voor- en nadelen van dropshipping benoemen.

- De leerling kan benoemen welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.
- De leerling kan uitzoeken hoeveel procent btw een ondernemer moet rekenen over zijn/haar diensten/producten.
- De leerling kan benoemen vanaf welke leeftijd je je eigen bedrijf mag beginnen.

Domein B: Democratische waarden en grondrechten

Subdomein B1: Democratische waarden, grondrechten en mensenrechten

Eindterm 8: De leerling legt uit hoe democratische waarden gewaarborgd zijn in grondrechten en mensenrechten (Weten welke rechten en plichten burgers hebben)

Koppeling met Doe je digiding! Leerlingen verkennen hoe grondrechten (zoals privacy, veiligheid en toegang tot zorg) en plichten vorm krijgen binnen een democratische rechtsstaat.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan benoemen op welke manieren je als burger met de overheid kunt meedenken.
- De leerling kan uitleggen hoe je door te stemmen invloed kunt uitoefenen op de overheid.
- De leerling kan uitleggen voor welke diensten je terecht kunt bij DUO, de Belastingdienst, het CBR en het Donorregister.
- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan benoemen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan aangeven welke (overheids)zaken je geregeld moet hebben als je 18 jaar wordt.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan vijf overheidsinstanties benoemen waar hij tussen zijn 14^e en 21^{ste} mee te maken krijgt.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD-gegevens heeft.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan enkele voorbeelden noemen van je officiële identiteit.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan het verschil tussen een ID-kaart en een paspoort benoemen.
- De leerling weet hoe je een veilige kopie van je ID-bewijs kunt maken.
- De leerling weet vanaf welke leeftijd er geen toestemming nodig is voor het aanvragen van een paspoort.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen dat het afhankelijk van je leeftijd is welke bijbaantjes je wel en niet mag doen.

- De leerling kan op hoofdlijnen benoemen wat er in een arbeidsovereenkomst en CAO staat.
- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen, zoals minimumloon, vakantiedagen, vakantietoeslag.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffing is en hoe je dit terugvraagt.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffingskorting is en dat je dit ook meteen kunt laten toepassen op het loon.

Havo/vwo module Bijbaan

- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat een cao is.
- De leerling kan benoemen welke rechten je hebt als werknemer.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.
- De leerling kan de belangrijkste gegevens benoemen die in een arbeidscontract moeten staan.
- De leerling kan het verschil uitleggen tussen wit en zwart werken.
- De leerling weet wat loonheffing en loonheffingskorting is.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Vmbo module Studeren

- De (aankomend) student weet dat hij als mbo'er onder de 18 geen lesgeld hoeft te betalen.
- De (aankomend) student kan benoemen dat hij als 18-jarige recht heeft op studiefinanciering en dat hij deze kan aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De (aankomend) student weet dat hij als mbo'er onder de 18 wel recht heeft op een studentenreisproduct.
- De aankomend student kan uitleggen hoe een aanvullende beurs werkt. Hij kan uitleggen dat het recht hierop en de hoogte ervan onder andere afhankelijk is van het inkomen van de ouders en van de gezinssamenstelling.
- De (aankomend) student kan uitleggen wat hij moet doen als hij stopt met zijn mbo-studie of als hij van studie verandert. Hij weet dat hij dit dan moet doorgeven aan zijn opleiding en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De (aankomend) student kan uitleggen dat de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct een gift is voor mbo-studenten van niveau 1 en 2 en een prestatiebeurs voor mbo-studenten niveau 3 en 4.
- De (aankomend) student weet dat hij opnieuw recht heeft op studiefinanciering als hij doorstudeert op niveau 3/4.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat studiefinanciering is
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar wettelijke verkeersregels die gelden voor zijn/haar voertuig.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan uitleggen waarom een zorgverzekering verplicht is in Nederland.
- De leerling kan benoemen dat Nederlandse burgers bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunnen aanvragen, mits je aan bepaalde voorwaarden voldoet.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan voorbeelden noemen van verschillende soorten zorg die door de basisverzekering en de aanvullende verzekering worden gedekt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat zorgtoeslag is en wanneer je er recht op hebt.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website Dienst Toeslagen.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan uitleggen wat er m.b.t. digitale bankzaken voor hem/haar persoonlijk verandert en wat je moet regelen als je 18 jaar wordt.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.

Vmbo module Wonen

- De leerling is in staat om online informatie te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan via de website van de Belastingdienst een proefberekening invullen om de hoogte van de huurtoeslag te bepalen.
- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het aanvragen van huurtoeslag via de website van de Belastingdienst.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling kan aangeven vanaf welke leeftijd je je eigen bedrijf mag beginnen en vanaf welke leeftijd je financieel zelfstandig mag handelen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat 'handlichting' betekent: dat een minderjarige bevoegdheden krijgt die normaal zijn voorbehouden aan een meerderjarige.
- De leerling kan aangeven wat het betekent om als ondernemer btw-plichtig te zijn.
- De leerling kan uitzoeken hoeveel procent btw een ondernemer moet rekenen over zijn/haar diensten/producten.

Domein C Sociale cohesie en sociale verschillen

Subdomein C1 Vraagstukken

Eindterm 10: De leerling onderzoekt met behulp van de vakspecifieke benaderingswijze actuele vraagstukken, waarbij sociale cohesie en sociale verschillen een rol spelen.

Koppeling met Doe je digiding!: Leerlingen onderzoeken maatschappelijke ongelijkheid, arbeid, inkomen, wonen en kansen.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen het bruto- en nettoloon.
- De leerling kan benoemen wat de Nederlandse overheid met belastinggeld doet.
- De leerling kan uitleggen wat loonheffingskorting is en hoe deze werkt.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan benoemen dat de hoogte van studiefinanciering afhankelijk is van inkomen van ouders.
- De leerling kan benoemen dat de hoogte van de studiefinanciering afhankelijk is van de woonsituatie.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen waarom de kosten van de gezondheidszorg zo hoog zijn.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan uitleggen wat er financieel verandert als je 18 jaar wordt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Vmbo module Wonen

- De leerling kan in eigen woorden uitleggen wat huurtoeslag is.

Subdomein C2 Cultuur, socialisatie en identiteit

Eindterm 11: De leerling toont inzicht in hoe socialisatie verloopt en wat de gevolgen hiervan zijn.

Koppeling met Doe je digiding!: Leerlingen reflecteren op persoonlijke en sociale identiteit, online gedrag en maatschappelijke rollen.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan uitleggen door welke onderdelen je identiteit onder andere gevormd wordt
- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit
- De leerling kan onderscheid maken tussen persoonlijke en officiële identiteit.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is en hoe je dit kunt voorkomen.
- De leerling kan uitleggen wat een fake-ID is en hoe je dit herkent.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie

Subdomein C3 Sociale cohesie, sociale ongelijkheid en de digitale samenleving

Eindterm 15: De leerling toont inzicht in de invloed van media en technologisering op individu en samenleving.

Koppeling met Doe je digiding!: Leerlingen onderzoeken hoe digitalisering invloed heeft op sociale samenhang, veiligheid en participatie.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.
- De leerling kan benoemen wat de voordelen en nadelen zijn van digitale communicatie met de overheid.
- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan benoemen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van MijnOverheid en de BerichtenBox.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan uitleggen wat de functie is van DigiD.
- De leerling kan een voorbeeld geven van identiteitsdiefstal.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen van identiteitsfraude benoemen.
- De leerling kan uitleggen wat je kunt doen om identiteitsfraude te voorkomen.
- De leerling weet hoe je een veilige kopie van je ID-bewijs kunt maken.
- De leerling kan uitleggen wat een fake-ID is, en waar je dit aan kunt herkennen.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie.

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan opzoeken of een rijkschool een hoog slagingspercentage heeft en of een rij-instructeur bevoegd is om rijles te geven.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijkschool.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van online je bankzaken regelen.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of hij/zij op de echte website van een bank zit.
- De leerling herkent verschillende vormen van digitale fraude en weet wat hij/zij moet doen om er niet in te trappen.
- De leerling kan verschillende voorbeelden geven van digitale betaalmethodes inclusief de bijbehorende voor- en nadelen.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan benoemen waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.

Vmbo module Wonen

- De leerling herkent verschillende werkwijzen van malafide woningaanbieders.

Vmbo module Digitale zorg

- De leerling kan gezondheidsinformatie online vergelijken en beoordelen op betrouwbaarheid.
- De leerling kan uitleggen wat de mogelijke gevolgen zijn van het delen van persoonlijke data in apps.
- De leerling kan benoemen hoe je veilige wachtwoorden gebruikt en fraude voorkomt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat 'gebruikersdata' zijn.
- De leerling kan onderzoeken tot welke gebruikersdata een gezondheids- of fitnessapp toegang heeft.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen schetsen van het delen van je gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.
- De leerling kan een persoonlijke afweging maken over het wel of niet delen van zijn/haar gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.
- De leerling kan aangeven wie er recht heeft op inzage in je medische dossier.

Subdomein C4 Sociaal handelen

Eindterm 16: De leerling handelt in situaties waarin mensen die van hen of van elkaar verschillen samenkomen, rekening houdend met de democratische waarden.

Koppeling met Doe je digiding!: Leerlingen leren verantwoordelijk en doelgericht handelen in maatschappelijke situaties

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD-gegevens heeft.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan uitleggen wat je kunt doen om identiteitsfraude te voorkomen.
- De leerling weet hoe je een veilige kopie van je ID-bewijs kunt maken.
- De leerling kan uitleggen wat een fake-ID is, en waar je dit aan kunt herkennen.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer benoemen.

Havo/vwo module Bijbaan

- De leerling kan de verschillende bedragen en onderdelen op een loonstrook analyseren.
- De leerling kan uitleggen wat het verschil is tussen bruto- en nettoloon.
- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan uitleggen hoe hij zijn studentenreisproduct moet stopzetten.
- De leerling kan benoemen dat een lening altijd moet worden terugbetaald.
- De leerling kan uitleggen wat hij moet doen als hij stopt met zijn mbo-studie of als hij van studie verandert. Hij weet dat hij dit dan moet doorgeven aan zijn opleiding en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De leerling kan uitleggen hoe hij zijn studentenreisproduct stop moet zetten als hij is geslaagd of stopt met studeren.
- De leerling kent de gevolgen van het niet op tijd stopzetten van zijn studentenreisproduct. De student kan berekenen hoe hoog een studieschuld aan het einde van een opleiding is als hij iedere maand een bepaald bedrag leent.
- De leerling kan de eventuele gevolgen van een studieschuld benoemen.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan uitleggen wat wegenbelasting inhoudt en welke zaken invloed hebben op de hoogte van de wegenbelasting.
- De leerling kan een inschatting maken van de maandelijkse kosten waar je mee te maken krijgt als autobezitter.

Havo/vwo module verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar de wettelijke verkeersregels die gelden voor zijn/haar voertuig.

- De leerling is bewust van de mogelijke gevolgen van een onbetaalde verkeersboete.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling is zich bewust van het feit dat een eigen zorgverzekering vanaf 18 jaar verplicht is.
- De leerling kan uitleggen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan aangeven waar je terecht kunt voor hulp bij je zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de risico's zijn van 'rood staan'.
- De leerling kan oplossingen voorstellen om 'rood staan' te voorkomen.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat het risico is van een abonnement of lening afsluiten.
- De leerling kan de functie en het doel van een BKR-registratie benoemen.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen (kunnen) zijn van het afsluiten van een abonnement of lening.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van Stichting BKR is.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden

Vmbo module Wonen

- De leerling kan een begroting maken van inkomsten en uitgaven die horen bij 'op jezelf wonen'.
- De leerling kan de belangrijkste rechten van een huurder benoemen.
- De leerling kan de belangrijkste plichten van een huurder benoemen.
- De leerling kan de post en administratie van belangrijke (overheids)instanties (digitaal) bijhouden.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling kan aangeven welke stappen je moet zetten om een eigen bedrijf te beginnen.

Domein D Politiek en macht

Subdomein D1 Vraagstukken, D3 Werking van democratie en politiek, D4 Politiek handelen

Eindterm 17: De leerling onderzoekt met behulp van de vakspecifieke benaderingswijze actuele vraagstukken waarbij politiek en macht een rol spelen.

Eindterm 21: De leerling toont inzicht in de verhouding tussen media, publiek en politiek en de invloed van digitale technologie daarop.

Eindterm 23: De leerling handelt in situaties waarin politieke invloed kan worden uitgeoefend op de besluitvorming, rekening houdend met de democratische waarden.

Koppeling met Doe je digiding!: Leerlingen krijgen inzicht in hoe de overheid is georganiseerd en leren over overheidsinstanties (zoals DUO, UWV, Belastingdienst) en hun functies via de opdrachten in Doe je digiding.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!:

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat wordt bedoeld met de overheid.
- De leerling kan in grote lijnen uitleggen wat de overheid doet.
- De leerling kan benoemen op welke manieren je als burger met de overheid kunt meedenken.
- De leerling kan uitleggen voor welke diensten je terecht kunt bij DUO, de Belastingdienst, CBR en het Donorregister.
- De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van MijnOverheid en de BerichtenBox.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan vijf overheidsinstanties benoemen waar hij tussen zijn 14^e en 21^e mee te maken krijgt.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan benoemen hoe je als burger invloed kunt uitoefenen op de overheid.
- De leerling kan uitleggen wat de gevolgen kunnen zijn van misbruik van DigiD gegevens.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan benoemen waar je een paspoort of ID-kaart kunt aanvragen.
- De leerling kan onderzoek doen naar hulpplekken bij hem in de buurt.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen wat de Nederlandse overheid met 'ons' belastinggeld doet.

Havo/vwo module Bijbaan

- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.
- De leerling kan het verschil tussen bruto- en nettoloon uitleggen.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan benoemen dat hij als 18-jarige recht heeft op studiefinanciering en dat hij deze kan aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
- De student kan uitleggen wat hij moet doen als hij stopt met zijn mbo-studie of als hij van studie verandert. Hij weet dat hij dit dan moet doorgeven aan zijn opleiding en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt.

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van je rijbewijs bij de gemeente.
- De leerling kan benoemen waar je een tenaamstelling van een voertuig kunt regelen en welke stappen je moet zetten bij een tenaamstelling van een voertuig.
- De leerling kan uitleggen wat wegenbelasting inhoudt en welke zaken invloed hebben op de hoogte van de wegenbelasting.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar de aanvraag en de kosten van het rijbewijs op de website van de gemeente.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen dat Nederlandse burgers bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag kunnen aanvragen, mits je aan bepaalde voorwaarden voldoet, zoals een niet te hoog inkomen.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag bij Dienst Toeslagen.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.

Vmbo module Wonen

- De leerling kan via de website van de Belastingdienst een proefberekening invullen om de hoogte van huurtoeslag te berekenen.
- De leerling kan stappen beschrijven die horen bij het aanvragen van huurtoeslag via de website van de Belastingdienst.
- De leerling is in staat om online informatie te zoeken over huurtoeslag op de website van de Belastingdienst.
- De leerling kan op de website van de gemeente informatie vinden over het doorgeven van een verhuizing.
- De leerling kan de post en administratie van belangrijke (overheids)instanties (digitaal) bijhouden.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken op de website van de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en het Ondernemersplein.
- De leerling kan in eigen woorden uitleggen voor welke zaken je bij de Kamer van Koophandel terecht kan.
- De leerling kan uitzoeken welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.